Gemeente Geertruidenberg

Raadsvoorstel

Zaaknummer : 20240506119154

Aan	: Raad van Geertruidenberg
Raadsvergadering	: De raad debatteert 20 februari 2025, de raad besluit 13 maart 2025
Agendanummer	:
Onderwerp	: Wijziging Re-integratieverordening Participatiewet 2024
Portefeuillehouder	: M.P.C. Hofkens

Voorstel
1. De 1e gewijzigde Re-integratieverordening Participatiewet 2017 gemeente Geertruidenberg in te trekken.
2. De Re-integratieverordening Participatiewet 2024 gemeente Geertruidenberg vast te stellen;

Samenvatting
Om meer mensen met een arbeidsbeperking aan werk te helpen is de Participatiewet gewijzigd. De Participatiewet bepaalde al dat de gemeenteraad bij verordening regels moet stellen over de inzet van re-integratievoorzieningen. Door de wetswijziging is nu meer specifiek bepaald welke onderdelen in ieder geval in de verordening geregeld moeten worden. Dit heeft de wetgever gedaan met het oog op meer transparantie en harmonisatie met betrekking tot het voorzieningenaanbod en het proces.

Inleiding
Wijziging van de Participatiewet om meer mensen met een arbeidsbeperking aan werk te helpen
Op 1 januari 2015 trad de Invoeringswet Participatiewet in werking. Een belangrijk doel van de Participatiewet was om meer mensen met een arbeidsbeperking aan werk te helpen bij reguliere werkgevers. Bij de evaluatie van de Participatiewet bleek dat dit doel onvoldoende werd gerealiseerd. Naar aanleiding hiervan kondigde de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op 7 september 2018 een breed offensief aan om meer mensen met een arbeidsbeperking aan werk te helpen. Hiervoor diende de Participatiewet gewijzigd te worden. Uiteindelijk is de aangepaste wet op 30 november 2022 gepubliceerd in het Staatsblad. De belangrijkste wijzigingen van de Participatiewet zijn op 1 juli 2023 in werking getreden.

Doelen breed offensief en wetswijzigingen
In het breed offensief heeft het kabinet in samenspraak met werkgevers, gemeenten, ervaringsdeskundigen en uitvoerders een aantal maatregelen uitgewerkt. Het doel van deze maatregelen is dat:
- regels eenvoudiger worden voor werkgevers en werkzoekenden;
- werkgevers en werkzoekenden elkaar makkelijker kunnen vinden;
- (meer) werken aantrekkelijk wordt; en
- duurzaam werk wordt gestimuleerd.

Om deze doelen te kunnen bereiken was op een aantal punten een wetswijziging nodig om de wet te wijzigen. Dit geldt voor:
- het harmoniseren van het aanbod van ondersteuning aan mensen met een arbeidsbeperking;
- het opnemen van een expliciete aanvraagmogelijkheid voor ondersteuning op maat;
- vereenvoudiging van de loonkostensubsidie;
- de vrijlating van arbeidsinkomsten bij werken met loonkostensubsidie;
- een uitzondering op de zoektermijn voor jongeren met een beperking en de bevoegdheid voor gemeenten om andere jongeren als dat nodig is tijdens de zoekperiode van 4 weken ondersteuning te bieden.

De wetswijziging omvat meer dan alleen regels over de inzet van re-integratievoorzieningen, die onderdelen zijn inmiddels al ingevoerd
Met de wetswijziging is de Participatiewet ook op andere onderdelen aangepast. Deze aanpassingen vragen echter geen wijziging van verordeningen. In het kort zijn het de volgende wijzigingen.
- De leeftijdsgrens voor de kostendelersnorm is verhoogd van 21 naar 27 jaar. Dit betekent dat een inwonende jonger dan 27 jaar niet meer als kostendeler wordt aangemerkt.
- Voor jongeren (<27 jaar) geldt bij melding voor uitkering een zoektermijn van vier weken. Met de wetswijziging geldt deze zoektermijn niet meer voor kwetsbare jongeren.

- Voor de doelgroep loonkostensubsidie is er een nieuwe vrijlatingsregeling van inkomsten uit arbeid.
- De studietoeslag is gewijzigd en de hoogte hiervan is nu opgenomen in de wet en wordt niet meer door de gemeente bepaald.

Deze onderdelen van de wetswijziging zijn al eerder in werking getreden en inmiddels bij ons ingevoerd.

Juridisch kader
Artikel 8a van de Participatiewet bepaalt dat de gemeenteraad bij verordening regels moet stellen voor de inzet van re-integratievoorzieningen. In de wet is nu specifieker omschreven welke onderdelen in ieder geval in de verordening geregeld moeten worden. Dit betreft in veel gevallen onderdelen die voorheen niet in de verordening (door de gemeenteraad) maar in het uitvoeringsbesluit (door het college) waren geregeld. In bijlage 1 treft u de gewijzigde Re-integratieverordening Participatiewet 2024 gemeente Geertruidenberg aan. In bijlage 2 Toelichting op Re-integratieverordening Participatiewet 2024 gemeente Geertruidenberg vindt u een artikelsgewijze toelichting op de wijzigingen van de Re-integratieverordening.

Bijdrage aan maatschappelijke opgave / strategische doelstelling / beoogd (maatschappelijk) effect
Binnen het Programmaplan Geertruidenberg is in het Programma Mens en Zorg onder andere programmalijn 2: ‘Werken met talent’ opgenomen. Binnen deze programmalijn is het strategische doel dat inwoners (financieel) zelfredzamer zijn. Werk speelt hierbij een belangrijke rol. Om de juiste instrumenten in te kunnen zetten richting het verkrijgen van arbeid, is het van groot belang dat ons lokale beleid actueel is en aansluit op de mogelijkheden die het landelijke beleid geeft. Vaststelling van deze Re-integratieverordening Participatiewet 2024 gemeente Geertruidenberg zorgt ervoor dat ons beleid weer aansluit op de landelijke ontwikkelingen.

Argumenten
1.1 De re-integratieverordening moet worden gewijzigd om te voldoen aan de nieuwe eisen die de gewijzigde Participatiewet stelt
Een belangrijk deel van de wijziging van de Participatiewet, die voortvloeit uit de Wet uitvoering breed offensief, is op 1 juli 2023 in werking getreden. Door de wetswijziging zijn de eisen die gesteld worden aan de re-integratieverordening aangepast. Voor meer onderdelen bepaalt de wet nu dat de gemeenteraad bij verordening regels moet stellen. Om te zorgen dat onze re-integratieverordening weer voldoet aan de wettelijke eisen moet deze worden aangepast.

1.2 Binnen de arbeidsmarktregio West-Brabant willen we in belangrijke mate eenduidigheid bij de inzet van re-integratie-instrumenten
Het ministerie van SZW roept gemeenten op om binnen de arbeidsmarktregio zoveel mogelijk tot afstemming te komen bij de inzet van re-integratievoorzieningen. Het is vooral voor werkgevers van belang dat er geen grote verschillen zijn binnen de arbeidsmarktregio.
Binnen de arbeidsmarktregio West-Brabant hebben we bij de invoering van de Participatiewet in 2015 al gekozen voor afstemming van de re-integratieverordening. Om deze afstemming in stand te houden is het huidige voorstel tot wijziging van de re-integratieverordening regionaal opgesteld.

1.3 We willen meer mensen die nu aan de kant staan kansen op de arbeidsmarkt bieden
Een belangrijk doel van de invoering van de Participatiewet is om meer personen met een arbeidsbeperking aan het werk te krijgen bij reguliere werkgevers. Op dit moment (stand september 2024) hebben 71 personen uit het doelgroepregister (mensen met een arbeidsbeperking) een dienstverband op basis van de Participatiewet. Hiervan zijn er 33 in dienst bij MidZuid. Het doel is om meer mensen aan werk te helpen bij werkgevers.

Naast deze groep personen zijn er ook nog personen met een arbeidsbeperking die zijn aangewezen op beschut werk. De doelstelling die het ministerie van SZW voor onze gemeente heeft vastgesteld voor de participatievoorziening beschut werk is 16 plaatsen. Op dit moment hebben wij deze doelstelling al bereikt. Er zijn 21 personen met een arbeidsovereenkomst beschut werk.

Kanttekeningen
1.1 Wijziging is beleidsarm
De wijziging van de re-integratieverordening is beleidsarm. Het gaat voor een belangrijk deel om bepalingen die tot nu toe geregeld zijn in het uitvoeringsbesluit. Er zijn dan ook geen risico’s te benoemen.

Financiën
In hoofdlijn zijn de wijzigingen beleidsinhoudelijk beperkt. Dit betekent dat de uitvoering kan plaatsvinden met de middelen die we hiervoor beschikbaar hebben. Voor de verstrekking van uitkeringen en structurele loonkostensubsidie ontvangen we het Buig-budget van het ministerie. Via de integratie-uitkering sociaal domein ontvangen we middelen voor de Wsw en de begeleidingskosten beschut werk. De overige middelen voor re-integratie en begeleiding maken onderdeel uit van de algemene uitkering van het gemeentefonds.

Uiteindelijk is het doel van de wijziging van de wet om meer mensen met een arbeidsbeperking aan werk te helpen. Dit leidt dus op termijn tot hogere kosten van structurele loonkostensubsidie en begeleidingskosten. Deze stijgende kosten zullen uiteindelijk verdisconteerd worden in een toename van de middelen die het Rijk hiervoor beschikbaar stelt, waarbij het budget wordt vastgesteld op T-2. Dit houdt in dat het budget wordt vastgesteld op basis van de uitgaven 2 jaar eerder.

Communicatie
In hoofdlijn zijn de wijzigingen beleidsinhoudelijk beperkt. Dit betekent dat de uitvoering kan plaatsvinden met de middelen die we hiervoor beschikbaar hebben. Voor de verstrekking van uitkeringen en structurele loonkostensubsidie ontvangen we het Buig-budget van het ministerie. Via de integratie-uitkering sociaal domein ontvangen we middelen voor de Wsw en de begeleidingskosten beschut werk. De overige middelen voor re-integratie en begeleiding maken onderdeel uit van de algemene uitkering van het gemeentefonds. Uiteindelijk is het doel van de wijziging van de wet om meer mensen met een arbeidsbeperking aan werk te helpen. Dit leidt dus op termijn tot hogere kosten van structurele loonkostensubsidie en begeleidingskosten. Deze stijgende kosten zullen uiteindelijk verdisconteerd worden in een toename van de middelen die het Rijk hiervoor beschikbaar stelt.

Inclusieve samenleving
De wijziging van de re-integratieverordening is vooral een technische wijziging die nodig is vanwege de wijziging van de Participatiewet. De wijziging is beleidsarm. Het gaat vooral om het opnemen van onderdelen in de verordening die tot nu toe geregeld zijn in het uitvoeringsbesluit. De Adviesraad Sociaal Domein is per brief van 17 september 2024 over deze gewijzigde Re-integratieverordening geïnformeerd.

Uitvoering
Parallel aan de vaststelling van deze Verordening door de Raad zal aanpassing van het geldende Uitvoeringsbesluit plaatsvinden.

Bijlagen
Bijlage 1: Re-integratieverordening Participatiewet 2024 gemeente Geertruidenberg
Bijlage 2: Artikelsgewijze toelichting op de Re-integratieverordening Participatiewet 2024 gemeente Geertruidenberg

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,

de secretaris a.i.,	de burgemeester,
R. Brekelmans	M. Witte

De raad van de gemeente Geertruidenberg;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Geertruidenberg.

Gelet op:

Het feit dat de participatiewet is gewijzigd, en deze wijziging van de wet ertoe heeft geleid dat de geldende 1e gewijzigde Re-integratieverordening Participatiewet 2017 gemeente Geertruidenberg dient te worden gewijzigd;

Besluit:
De raad besluit:

1. De 1e gewijzigde Re-integratieverordening Participatiewet 2017 gemeente Geertruidenberg in te trekken.
2. De Re-integratieverordening Participatiewet 2024 gemeente Geertruidenberg vast te stellen.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 13 maart 2025,

Geertruidenberg,

de raad voornoemd,

de griffier,	de voorzitter,
G.M. Brunsveld	M. Witte